

**Malý príspevok
k „reštaurovaniu veľkej budovy“ –
k naplneniu výzvy k veľkej úlohe kresťanov:**

SEMPER REFORMANDA

M. B. BENJAN

Obsah

ÚVOD...7

„Reštaurovanie veľkej budovy“...7

O „veľkej budove“...7

O „reštaurovaní“...8

O koncepcii a štruktúre knihy...9

1. O BOŽOM SVETLE (O BOŽÍCH ZJAVENIACH)...13

Svetlo v temnotách...13

Kde hľadať pravé svetlo?...14

O Božích „vyvolenoch“...16

O Božom vyvolení...17

Biblia – Slovo Božie (a ľudské zároveň)...19

Knihy s najvyššou dignitou...19

Ježiš, Mojžiš (a Eliáš)...32

O hlavnej téme knihy...36

O význame niektorých výrazov – tradičných („biblických“) i netradičných...39

2. O BOŽOM SLOVE...45

Božie slovo (Biblia) – ako mu rozumieť?...45

Pár slov o prekladoch Biblie („Písma“)...45

Hermeneutika...46

Je Biblia naozaj Božím slovom? A ak áno, treba brať „doslova každé slovo“, ktoré prečítaš v Biblii?...48

Príklady: ...55

Modlitba Pánova („Otčenáš“)...56

„Slovo, ktoré sa stalo telom“ (stvorením)...59

Sola scriptura...62

3. O BOŽOM ZÁKONE...65

Človek – Boží zmluvný partner...65

Tzv. „Mojžišov zákon“...66

Dekalóg – „Božia ústava“ – „mravný zákon“...70

Dve „redakcie“ Desatora...74

Stručné poznámky k jednotlivým prikázaniam...76

Zhrnutie Zákona („Šemá“), prikázanie lásky a Božie prikazy o nutnosti dodržiavania prikázaní...79

Boží „kultový (obradný) zákon“...81

Obete...81

Boží „novelizovaný“ Zákon – „Prikázania Ježiša Krista“...86

„Prikázania Ježiša Krista“, čiže Božie prikázania v interpretácii Ježiša Krista (podľa Evanjelií)...88

Doklady z Písma (výroky Ježiša Krista) k jednotlivým prikázaniam...90

Tzv. „Suma Zákona“...94

Nezabúdajme na posledný prikaz a na prvú výzvu nášho Pána, a vystríhajte sa prekrúcať (deformovať) evanjelium...95

Poznanie Zákona, Božej vôle a jej plnenie sa vyžaduje od kresťana...99

4. O BOHU – ZÁKONODARCOVI (a našom Stvoriteľovi, Otcovi, ale i Sudcovi)...103

Úvod...103

Jediný, pravý Boh a ten, ktorého poslal – Boží Syn...105

Kresťania veria v jedného Boha...105

Vzťah Ježiša Krista k Bohu...109

Vzťah Boha k Ježišovi Kristu...109

Kto (a aký) je Boh – ten jediný, pravý?...110

Stvoriteľ – Sudca...114

Božie meno...120

Dodatok („V mene Boha:“)...127

5. O JEŽIŠOVI Z NAZARETA, ktorého si Boh vyvolil za Syna, „pomazal“ ho, t.j. „urobil ho“ *Kristom* a našim *Pánom*, ako i „novelizátorom“ a „interpretátorom“ svojho Zákona)...129

Boží Syn...129

Meno nášho Pána Ježiša Krista...131

Ježišov život – jeho služba Bohu a ľudstvu...134

Ježišova smrť – nie účel, ale tragický dôsledok jeho života (učenia a konania)...136

„Trpiaci Boh“ – „nový Boh“?...139

Dve „teológie“ Novej zmluvy...144

Záver: Milovaný Boží syn, v ktorom Boh našiel zaľúbenie (t.j. vyvolil si ho)...147

Obeť Ježiša Krista...148

Dodatok (K Ježišovej obeti)...156

6. O VIERE a O VYZNANIACH VIERY KRESŤANOV...159

VIERA...159

„Prvouka vierouky“...159

Viera a veda...159

Kresťanská viera...162

Kresťanská láska...165

Ospravedlnenie a milosť...168

Kresťan a svet...168

Životný štýl kresťana...169

Viera – to nie je iba presvedčenie, ale aj dôvera, poslušnosť a služba...170

Kto je kresťanom?...170

Viera, dôvera, poslušnosť...171

Obrátenie sa – to je prebudenie a vykročenie...174

Stať sa Božím dieťaťom možno iba narodením sa do Božej rodiny, t.j. znovuzrozením...175

Je viacero ciest, ale len jedna z ich je tá pravá...176

Kto dôveruje, dokáže aj obetovať...177

Ako sa rozhodnúť?...177

Kresťania sú oddelení od sveta...189

Zvádzanie k hriechu deformovaným Božím slovom...179

Náš Spasiteľ a Pán...181

Čo s darovanou milosťou? A čo so Zákonom?...182

Čo sa najviac protivi Božiemu Zákonu?...184

Aká má byť Cirkev Kristova?...184

Konfrontácia s antikristom a vernosť Zmluve...186

Dodatok: **Cirkev a cirkvi kresťanov v 21. storočí...187**

KRÉDO (vyznanie viery)...200

Čo a načo je vyznanie?...200

Osobné (moje) krédo...206

Neverbálne vyznania viery...208

7. O ŽIVOTE ČASNOM I VEČNOM...211

Život – predmet sporu...211

Veda a viera...212

Život – zázrak (zdroj obdivu a poučenia) – „vizitka“ Stvoriteľa (zdroj viery)...244

Život s „poruchami“...257

Božie zákony a zákonitosti...257

Život je zázrakom – v zdraví i v chorobe...258

Tri úrovne života...259

Život – Boží dar a ponuka – príležitosť človeka...265

O večnom živote...278

Život večný – cieľ, ale aj zdroj nádeje a radosti...278

Čo je večný život? Čo je ananázia, a čo anastáza?...278

PRÍLOHY...283

Príloha 1.: Päť kníh NZ...285

1. Evanjelium podľa Marka (o udalostiach z Ježišovho života a o jeho činoch)...285

2. Z Evanjelia podľa Matúša (Ježišove reči – kázne, polemiky, výroky)...310

3. Evanjelium podľa Jána (o osobnosti Ježiša Krista)...342

4. List apoštola Jakuba (o praktickom uplatňovaní učenia Ježiša Krista)...372

5. Júdov list (o pravej viere a falošnom učení)...377

Príloha 2.: Ako sa tvoril „Nový Zákon“...379

Výber cirkevných spisov pre zbierku „apoštolských spisov“ a pre kanonizáciu „Nového Zákona“ (Harnack: Dejiny dogmy)...379

Príloha 3.: Návrat ku „Kamenným deskám“ Johna G. Reisingera...382

Citáty s komentármi...382

Úvod

„Reštaurovanie veľkej budovy“

O „veľkej budove“

Kresťanstvo možno prirovnať k budove. Spočiatku to bola jednoduchá, prostá, ale pritom veľmi účelná, funkčná stavba. No noví nájomníci, ktorí začali do tejto budovy prichádzať (najmä potom, ako vrchnosť začala preferovať jej obyvateľov), boli zvyknutí na „pohanskú parádu“, a tak ju začali všelijako „vyzdobovať“, neskôr i predstavovať.

Za takmer dve tisícročia sa vystriedalo veľa správcov budovy, ktorí rôznym spôsobom zasiahli do stavby. Niektorí pristavali celé nové „trakty“ mimo základov stavby. Ako sa postupne menila „móda“, menila sa aj budova. Nakoniec sa zmenila na akýsi prepychový palác – na pohľad parádny, ale čudného nesúrodého (nečistého) slohu,¹ a navyše takmer nefunkčný (v tom zmysle, že takmer prestal plniť pôvodnú funkciu pôvodnej stavby).

Účelom nádhery bolo predovšetkým poskytnúť „správcovi“ rozkoš a ostatných ohromovať (udivovať a naháňať im rešpekt, strach); teda budova dostala nové „funkcie“, ktoré tá pôvodná nielenže nemala, ale ktoré boli priamo v rozpore s jej koncepciou a poslaním.

Okrem pyšných správcov a vystrašených poddaných tu však boli ešte iní – nespokojní. Niektorí z nich sa pokúsili budovu opraviť a upraviť (reparovať, reformovať). Správcovia, šafáriaci v budove, ich však za to kruto trestali, často i bezohľadne likvidovali. Napriek tomu sa podarilo niektoré menšie trakty čiastočne reštaurovať (opraviť a upraviť). No rôzne okolnosti (objektívne i subjektívne) nedovolili robiť zásadnejšie zmeny. A tak sa zreštaurované časti budovy nevelmi líšili od tých, ktoré neprešli žiadnou úpravou (azda až na to, že boli o niečo skromnejšie, útulnejšie).

Jeden z najúspešnejších reštaurátorov, ktorý žil v 16. storočí,² poznal, že veľkú úlohu, ktorú si vytýčil, nie je možné ukončiť v priebehu jeho života, a tak odkázal svojim nasledovníkom, že v ním začatej práci majú naďalej pokračovať, a to ustavične, natrvalo. Svoj odkaz sformuloval stručne, ale veľmi jasne, priam lapidárne: „SEMPER REFORMANDA!“.

No mnohí jeho epigóni (väčšina z nich) svoju úlohu pokračovateľov v reštaurovaní pochopili veľmi „svojsky“: začali veľmi usilovne konzervovať všetko – to, čo bolo, ale i to, čo ešte nebolo zreštaurované. Ba neskôr niekto-

¹ Najviac sa predstavovalo v posledných storočiach staroveku, v stredoveku, a veľa parády sa na budovu nalepilo aj v „novoveku“ (najmä v období „baroka“). Dnes je teda budova, najmä jej hlavná časť, čudnou zmesou rôznych, veľmi odlišných „štýlov“, predovšetkým antického (pohansko-gnosticického), gotického (asketicko-mysticko-monumentálneho) a barokového (zmyselno-vulgárneho); pri pozornom pátraní by sa možno podarilo objaviť aj nejaké zvyšky slohu „hebrejského“.

² Nebol to nik iný ako veľký reformátor Dr. Martin Luther.

rí z nich dokonca začali na zreštaurované časti budovy znova lepiť rôzne nevkusné a neužitočné prvky (zväčša podľa vzoru výzdoby starej, nezreštaurovanej časti budovy).

A tak je tu dnes veľká, rozsiahla budova, pozostávajúca z mnohých veľmi nesúrodých častí. Jednotlivé časti („trakty“) sa líšia navzájom, ale všetky sa líšia (jedny viac iné menej) aj od pôvodnej, originálnej stavby – od tej, ktorá bola projektovaná Božím Synom a vybudovaná Božím Duchom.

Je veľkou, dokonca prvoradou, úlohou obyvateľov budovy pokračovať v reštaurovaní svojho domova: treba jednak odstrániť staré chyby a nedostatky (tých je stále veľmi veľa), jednak ochrániť budovu pred novými „módny-
mi extravaganciami“. Ich trvalou úlohou je teda sústavné reštaurovanie, čiže „SEMPER REFORMANDA!“ (povedané slovami veľkého reformátora).

O „reštaurovaní“

Slovenské slovo „obnovovanie (opravovanie)“ možno nahradiť viacerými výrazmi latinského (popr. latinsko-gréckeho) pôvodu, medzi ktorými sú, napriek tomu, že všetky znamenajú „obnovovanie“, predsa len isté, hoci jemné, významové odtiene, takže dovoľujú presnejšie špecifikovať, o čo presne ide.¹

Vybral som spomedzi nich výraz *reštaurovanie*.

Mal som na to viacero dôvodov, o ktorých sa nechcem šíriť; spomeniem iba, že jedným z dôvodov je fakt, že v súvislosti s obnovovaním veľmi starých, historických budov je práve tento výraz používaný najčastejšie. A kresťanstvo je naozaj „veľmi stará, historická budova“.

Obnovenie (reštaurovanie) budovy kresťanstva je veľmi potrebné, ako vyplýva z vyššie uvedeného (hoci stručného) vyličenie jej súčasného stavu. Nemôže to však byť hocijaké reštaurovanie, ale musí splňať prinajmenšom tieto základné podmienky:

– Nesmie to byť iba „zakonzervovanie“, ako sa to napr. niekedy robí so zrúcaninami. Kresťanstvo nie je zrúcaninou, ale budovou, ktorá dosiaľ funguje (i keď nie optimálne), a účelom jej reštaurovania je, aby fungovala oveľa lepšie.

– Nesmie to byť iba „vynovenie“ – nejaké „zmodernizovanie“ (napodobnenie „súčasného módného trendu“). Naopak, musí tu ísť o obnovenie *pôvodného stavu budovy* (z jej najstaršieho obdobia). Pritom nesmie ísť iba o vonkajší vzhľad (formu), „fasádu“, ale aj o vnútro budovy, ba dokonca i o jej obsah.

– Pri tomto reštaurovaní musí byť z budovy radikálne odstránené všetko, čo je na nej cudzie, čo bolo v priebehu vekov (či už v dávnej minulosti, alebo len celkom nedávno) na ňu „nalepené“ alebo k nej „pristavané“; a na-

¹ Spomeniem aspoň niektoré: renovácia, reštaurácia, reparácia, rekonštrukcia, reštitúcia, reformácia (a niektoré ďalšie).

opak, musí byť obnovené, zrekonštruované (naspäť k nej pridané, pristavané) všetko, čo z nej bolo všelijakými „modernizátormi“ odstránené.

– Najväčšiu pozornosť treba pri reštaurovaní venovať základom a nosným múrom, pretože neodbornými zásahmi jej doterajších správcov boli vážne poškodené práve tieto, takže sa nebezpečne narušila statika, stabilita celej stavby.

Máme celkom spoľahlivé záznamy o pôvodnej stavbe, vieme na akých základoch stála, ako bola koncipovaná i ako vyzerala – máme teda dobré podklady pre reštaurátorskú prácu; a ako sme si povedali, máme aj poverenie (odkaz „veľkého reštaurátora“) k trvalému opravovaniu – reštaurovaniu (reformovaniu) budovy kresťanstva (podľa vzoru jej najstaršej podoby). Teda reštaurovanie je možné a nutné! („Dá sa, musí sa, len treba chcieť!“). Každý, kto môže a komu na „budove kresťanstva“ záleží, by mal k tejto oprave, obnove (reštaurovaniu) prispieť. Uvedomujúc si túto veľkú úlohu a povinnosť, chcel by aj autor tejto knihy predložiť svojim „spolunájomníkom“ „malý príspevok k reštaurovaniu našej veľkej budovy...“.

O koncepcii a štruktúre knihy

Kniha má sedem častí a tri prílohy.

Prvá časť („O Božom svetle“) je vlastne akýmsi rozšíreným úvodom. Jej cieľom je:

– po prvé: uviesť čitateľa do problematiky a ukázať, aký nesmierne veľký význam má pre človeka „Svetlo“ – zdroj najdôležitejšieho poznania – rôzne formy *Božieho zjavenia* (a z nich najmä *Božie Slovo*, a z neho predovšetkým *Boží Zákon*),

– po druhé: naznačiť niektoré základné východiská a postoje autora,

– po tretie: vysvetliť pravý význam niektorých pojmov, z ktorých niektoré napriek tomu, že sú veľmi často používané (nielen v tejto knihe, ale vo všeobecnosti), bývajú neraz zle chápané,

Ak hovorím *zle*, myslím tým predovšetkým to, že im býva prikladaný buď iný „biblický“ význam ako v skutočnosti majú, alebo dokonca vzbudzujú (aspoň u niektorých ľudí) predstavy, ktoré nemajú s biblickým posolstvom (ani s biblickou terminológiou) nič spoločné (skôr patria do ríše poviek a rozprávok).

– a po štvrté: na príklade troch Bohom vyvolených mužov (Božích Synov, vyslancov) poukázať na kontinuitu Božieho zjavenia (a konania), na to, že novozmluvné obdobie má síce svoje zvláštnosti, ale „Boh Starej zmluvy“ a „Boh Novej zmluvy“ je ten istý, a v podstate rovnaké zostávajú i hlavné zásady, podľa ktorých má fungovať Jeho dielo (teda aj pravidlá, ktoré dal svojmu stvorenstvu, vrátane človeka).¹

¹ Pod týmito *pravidlami* treba rozumieť napr. tzv. *prírodné zákony* (ktoré hovoria ako sa správa predovšetkým neživá, ale do značnej miery i živá príroda), *inštinkty* a „*nepodmienené reflexy*“ (podľa ktorých koná väčšina živých tvorov), no a pravdaže, rôzne formy *Božieho zjavenia*, ktoré môže vnímať a ktorým môže rozumieť iba človek (stvorený „na Boží obraz“); z nich predo-

Pravdaže, pokiaľ ide o platnosť a aplikovanie niektorých konkrétnych pravidiel Zákona, isté odlišnosti tu sú¹ – sú dané okrem iného zmenenými životnými podmienkami (úrovňou poznania a spôsobom života ľudí). Preto bola potrebná istá „novelizácia“, a hlavne nová (presnejšia) interpretácia Zákona. No pokusy striktné oddelovať „starozmluvnú“ a „novozmluvnú“ dobu, akoby v nich išlo o dva zásadne odlišné spôsoby konania Boha s človekom (a úplne odlišné požiadavky Boha na konanie človeka) – ako to robia a učia mnohí teológovia – je nesprávne. Skrátka: BOH JE VEČNÝ – STÁLE TEN ISTÝ, a rovnako VEČNE PLATNÝ JE AJ JEHO ZÁKON!

Časti 2. až 7. sa zaoberajú základmi viery (resp. najdôležitejšími otázkami vierouky) kresťanov.

Je to v podstate akási „kompilácia“. „Kompilácia“ v tom zmysle, že ide o zostavu² vybratých (a čiastočne upravených) kapitol, ktoré pochádzajú z iných mojich kníh.³

O ktorých fundamentálnych otázkach vierouky kresťanov sa v týchto častiach knihy píše? Predovšetkým **O BOŽOM SLOVE** (o tom, ako rozumieť Biblii; preto je sem zaradená aj krátka kapitola o hermeneutike), potom **O BOŽOM ZÁKONE** (o zmluve medzi Bohom a človekom, o jej zvláštnostiach a záväznosti pre človeka, ale aj o „prikázaniach Ježiša Krista“); ďalej **O BOHU – ZÁKONODARCOVI** (o našom Stvoriteľovi, Otcovi, ale i Sudcovi) a **O JEŽIŠOVI Z NAZARETA** (o tom, že bol a prečo bol Kristom, Božím Synom..., a čo to znamená). V ďalšej časti sa píše **O VIERE KREŠŤANOV** (čo sa ňou rozumie a aká by mala byť) a **O VYZNANÍ VIERY** – (prečo vznikali rôzne „kréda“, aká je ich záväznosť pre dnešného kresťana, čo je to „osobné krédo“ a čo sú „neverbálne vyznania“). A nakoniec sú tu kapitoly **O ŽIVOTE** – časnom i večnom.

O živote časnom (všeobecne, ale i o rôznych úrovniach života človeka) – ako o „vizitke“ Stvoriteľa, ako o zdroji nášho obdivu, poučenia i viery a ako o príležitosti človeka využiť šancu, danú mu Stvoriteľom.

O večnom živote – ako o „cieľi našej cesty“, ale i o tom, čo hovorí Boh vo svojom Slove o „živote po smrti“.

Tri prílohy knihy pochádzajú z „cudzích zdrojov“, všetky však boli nejakým spôsobom spracované.¹

všetkým „písaniu formu Božieho zjavenia“ (*Božie slovo* – Písmo – Bibliu), a z neho najmä tú jeho časť, ktorú nazývame *Zákon*.

¹ O nich si povieme podrobnejšie v príslušných kapitolách 2. až 7. časti knihy.

² Angl. *compile, compilation* = zostaviť, zostava (súbor)

³ Teda z mojich vlastných, nie z „cudzích“. Upozorňujem na to preto, že slovom „kompilácia“ býva u nás označovaná väčšinou „nepôvodná literárna práca, ktorá vznikla zostavením z výňatkov, pochádzajúcich z cudzích diel, a to bez uvedenia prameňov“; v takom prípade je slovo kompilácia v podstate synonymom slova krádež (lat. slová *compilare, compilatio* majú naozaj význam – okrem iného – aj *lúpiť, lúpež*). No vyššie uvedenú „definíciu kompilácie“ na túto časť mojej knihy aplikovať nemožno, pretože kapitoly tejto časti knihy jednak nepochádzajú z cudzích, ale z „vlastných zdrojov“, jednak *prameň* (názov knihy, z ktorej príslušná kapitola pochádza) je *vždy uvedený* v poznámke pod čiarou.

Stručné informácie o týchto „zdrojoch“ (mojich knihách) nájdete na konci tejto knihy; podrobnejšie informácie (anotácie, cenník, ukážky atď.) si môžete pozrieť na internete – na webovej stránke: www.knihy-benjan.sk.

Prvú prílohu tvorí päť kníh Novej zmluvy, ktoré nám podávajú najautentickejší obraz o Ježišovi – hovoria kým bol, aký bol a čo je skutočným obsahom jeho učenia. Sú to tri Evanjelia a dve epištoly: Evanjelium podľa Marka, Evanjelium podľa Matúša, Evanjelium podľa Jána, epištola (list) apoštola Jakuba (Ježišovho brata) a list Júdu (ďalšieho Ježišovho brata).

Druhá príloha je prevzatou kapitolou zo svetoznámej knihy A. v. Harnacka „Dejiny dogmy“ (táto kapitola bola autorom Harnackom nazvaná *Výber cirkevných spisov pre zbierku „apoštolských spisov“ a pre kanonizáciu „Nového zákona“*). Hovorí sa tu o tom, ako sa tvoril Nový zákon.

Možno niektorí (tí, čo nepoznajú „históriu kanonizácie NZ“) budú prekvapení, koľko pri tom bolo sporov (teda ako silno sa uplatňoval „ľudský faktor“ pri tvorbe Božieho slova), a možno uvedomenie si tejto skutočnosti prispeje k tomu, aby prijali moje tvrdenie o nutnosti rešpektovania rôznej „dignity“ jednotlivých kníh Biblie.

Poslednú prílohu (ktorá je súčasne poslednou kapitolou celej knihy) tvoria komentované citáty z Reisingerovej publikácie, o ktorej sa zmieňujem v kapitole „O hlavnej téme knihy“ (v 1. časti knihy); preto som ju nazval „Návrat ku Kamenným deskám“.

Takáto koncepcia a štruktúra knihy má svoje výhody, ale, uznávam, aj isté nevýhody. Takou nevýhodou môže byť napríklad to, že medzi jednotlivými kapitolami chýba akýsi „plynulý prechod“ („môstik“); okrem toho sa môže stať, že isté veci (fakty, dôkazy, citáty, poznámky) sa niekedy budú opakovať (hoci v iných súvislostiach a možno aj trochu inak formulované).

Tieto nevýhody však nepokladám za závažné: onen „plynulý prechod“ obsahový, resp. dejový, ale i formálna, štylistická „jednota“ sú celkom iste bezpodmienečne potrebné v tzv. „krásnej literatúre“, ale v knihe s tematikou odbornou to nie je nevyhnutné; okrem toho v našom prípade istý „môstik“ (spojovací faktor) tu vlastne existuje; dokonca je ich viac: napríklad viera (ku ktorej sa opätovne vraciame), alebo *Písmo* (na ktoré sa opätovne odvolávame), a konečne *Zákon* (– „hlavná téma“, ktorá sa vinie celou knihou ako „červená niť“).

Druhá spomenutá „nevýhoda“ (opakovanie niektorých faktov, citátov a vysvetlení) sa môže stať dokonca výhodou: mnohí ľudia totiž čítajú knihy takéhoto druhu nie „románovým“, ale „lexikónovým“ štýlom;² a vtedy je dobré, ak jednotlivé časti knihy (tematické celky, kapitoly) sú relatívne samostatné (teda ak obsahujú aj všetky vysvetľujúce poznámky, potrebné citáty a pod.). Okrem toho aj pri „románovom“ štýle čítania môže byť opakovanie niektorých dôležitých skutočností (faktov alebo argumentov) užitočné – pomôže lepšie si ich „zafixovať“ v pamäti.

¹ Napríklad v prílohe č. 1. boli knihy NZ pretlmočené z rôznych zdrojov (prekladov Biblie) do súčasného slovenského jazyka. Text prílohy č. 2 bol preložený a tiež pretlmočený do súčasného slovenského jazyka. Pokiaľ ide o prílohu č. 3, tu išlo o zachovanie autenticity citátov, preto neboli prekladané z českého jazyka, v ktorom je spis, z ktorého pochádzajú, u nás dostupný; ku každému citátu je však pripojený komentár.

² Pod „románovým“ štýlom čítania rozumiem postupné čítanie (od prvej po poslednú stranu), zatiaľ čo „lexikónový“ štýl čítania je „preskakovací“: čitateľ si podľa obsahu alebo registra vyberá „heslá“ (kapitoly), ktoré ho momentálne najviac zaujímajú.

kách. ...Pavlova slova měla a musí mít ve svědomí věřícího Nové smlouvy vyšší autoritu než cokoli, co kdy zapsal Mojžíš!“ (str. 72)

Komentár: Reisinger sa (s akousi výčitkou či pohoršením) čuduje, že niektorí teológovia „Pavlovým slovům nepřiznávají takové autority nad křesťanským svědomím jako Božím přikázáním“. Či on azda nečítal v Písme, že „*Boha treba poslúchať viac ako ľudí*“ (Sk 5,29)? Nie, Reisinger zrejme neuznáva tento fakt, túto zásadu, ktorú každý, kto miluje, ctí si a rešpektuje Boha, celkom samozrejme akceptuje a zachováva; on naopak tvrdí: „Pavlova slova měla a musí mít ve svědomí věřícího Nové smlouvy vyšší autoritu než cokoli, co kdy zapsal Mojžíš“. Čiže podľa neho (inými slovami): „vyššiu autoritu majú slová človeka ako slova samotného Boha“ (lebo Desatoro – o ktoré tu od počiatku ide – zapísal sám Boh). Takého je teda „vyznanie“ autora spisu „Kamenné desky“.

Som presvedčený, že samotný Pavel by sa veľmi rázne ohradil proti tomu, aby jeho slová niekto vyvyšoval nad to, čo povedal (alebo napísal) samotný Boh. Ved' keď posíla svoje listy (akési inštrukcie, týkajúce sa niekedy všeobecných, inokedy veľmi konkrétnych miestnych, aktuálnych problémov) cirkevným zborom alebo jednotlivcom, často sa odvoláva na to, čo povedal Boh (či už prostredníctvom Ježiša Krista alebo niektorého proroka); inokedy však priznáva, že (občas) hovorí iba tak „sám za seba“, čiže radí (samozrejme, s tým najlepším úmyslom) ako si počínať, hoci to nemá priamo podporené Božím Slovom (napr. 1Kor 7,12). To je celkom normálne a chvályhodné; treba si za to Pavla vážiť a jeho rady (ak sa hodia na určitú konkrétnu situáciu) čo najviac využívať. Len jeho autoritu nikdy nevyvyšujeme nad autoritu Boha (ako to robia niektorí prívrženci tzv. „Pavlovskej teológie“)!

Malý príspevok
k reštaurovaniu „veľkej budovy“
– k naplneniu výzvy k veľkej úlohe kresťanov:
Semper reformanda

autor: M. B. BENJAN

Prvé vydanie, 2009:

vydal a vytlačil: Bratia Sabovci, s.r.o., Zvolen

nákladom: MB.KB, Sliač

ISBN: 978-80-89241-32-3

Druhé vydanie, 2016:

V elektronickej forme vydal: MB.KB, Sliač